

N 340, vlot en veilig door de Vechtstreek

Planstudie PlanMER N 340 Zwolle- Ommen

Kansen in Beeld

Januari 2009

Colofon

Datum

Januari 2009

Auteur

Anton Vlaanderen

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 48 88

www.provincie.overijssel.nl/N340

N340@overijssel.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Studiegebied	6
1.3	Gebiedsontwikkelingskansen	6
1.4	Bepalen van gebiedsontwikkelingskansen	6
1.5	Opzet van deze notitie	7
2	Deelgebieden	8
2.1	Stadsrandzone Zwolle	8
2.2	Landbouwgebied Dalfsen -Ommen	9
2.3	Vecht en besloten, kleinschalig landschap rond de Vecht	10
2.4	Bosrijk gebied en kleinschalig landschap Varsen – Witharen e.o	11
2.5	Randzones kernen	12
2.6	Knooppunten	12
3	Samenvatting kansen	14
	Bijlage 1: Gebiedsdoelen	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gedeputeerde Staten heeft in zijn vergadering van 11 september 2007 besloten om in het kader van de planstudie/m.e.r ook gebiedsontwikkelingskansen (per alternatief) in het studiegebied van de N 340 in kaart te brengen, gezamenlijk met gebiedspartijen. Het doel daarvan is om het aspect gebiedsontwikkelingskansen mee te nemen als criterium bij de besluitvorming rond de tracékeuze, naast de milieu-effecten zoals beschreven in het MER-rapport en naast aspecten als kosten en fasering.

Deze notitie zal dan ook gebruikt worden bij de onderbouwing van het voorgestelde voorkeurstracé.

Het besluit van Gedeputeerde Staten om gebiedsontwikkelingskansen in kaart te brengen is in de Richtlijnen als volgt uitgewerkt:

Geef aan welke problemen en kansen in combinatie met de aanleg van de weg kunnen worden aangepakt in het studiegebied. Ga hierbij specifiek in op de gebiedsontwikkelingsdoelstellingen en -kansen voor natuur, landschap, water, woningbouw, landbouw en recreatie¹. Sluit daarbij aan op de toekomstige (ruimtelijke) ontwikkelingen in de omgeving.²

Op basis van deze Richtlijnen is door de provincie besloten een deelrapportage "Kansen in Beeld" op te stellen, waarin de gebiedsontwikkelingskansen voor de tracéalternatieven worden afgestemd en uitgewerkt. Deze deelrapportage maakt deel uit van het MER.

De tracéalternatieven, die beschouwd zijn op hun gebiedsontwikkelingskansen zijn:

- het bestaand tracé (als gekozen wordt voor de nulvariant, de nul+ en nul ++ variant, het netwerkalternatief. Dit betreft ook de gedeelten van de bestaande weg, die aansluiten op de korte en middellange omleiding)
- de korte omleiding (het tracé dat langs Hessenpoort voorlangs loopt en voor Dalfsen aansluit op de bestaande weg)
- de middellange omleiding (het tracé dat tussen Dalfsen en Oudleusen naar het noorden buigt om aan te sluiten bij de rondweg Ommen)

¹ Er zijn geen gebiedsdoelen op het terrein van verkeer en vervoer meegenomen, omdat deze in voldoende mate in de planstudie/m.e.r. behandeld worden

² In de planstudie/MER worden nog achterliggende- of nevendoelestellingen geëxpliciteerd, zoals

- het stimuleren van de economie (van de regio) door het accommoderen van verkeer, waaronder ook goederen en recreatief verkeer;
- het oplossen van leefbaarheidsknelpunten op het huidige tracé en overige regionale wegen;
- algemene doelstellingen op het gebied van mobiliteit zoals verwoord in de Nota Mobiliteit, waaronder het verbeteren van de verkeersveiligheid.
- de doelen voor de realisatie en versterking van de Natura 2000-gebieden en EHS;
- de doelen voor het instandhouden of herstel van geohydrologische processen en patronen in het Vechtdal;
- de doelen voor bescherming dan wel herstel van het landschap, zoals de Vecht, het brink- en esdorpenlandschap op de oeverwal en de veldontginning ten noorden van deze oeverwal;
- de doelen voor het opheffen van barrière werking van de weg zowel voor mensen als natuur.

- de lange omleiding (het tracé, dat vanaf Hessenpoort ten noorden van Oudleusen langs loopt en aansluit bij de rondweg Ommen)

1.2 **Studiegebied**

Het gebied, waarvan gebiedsontwikkelingskansen in beeld worden gebracht is het gebied dat beïnvloed wordt door de N 340. Dit is het gebied tussen de Vecht aan de zuidzijde, de A28 aan de westzijde, de N 377 aan de noordzijde en de N48 aan de oostzijde.

1.3 **Gebiedsontwikkelingskansen**

Met "gebiedsontwikkelingskansen" worden de kansen bedoeld op het realiseren van gebiedsdoelen³. Het gaat dan specifiek om kansen, die ontstaan door of bij de herinrichting van de N 340.

Zo kan, volgens informatie van het waterschap Groot Salland, de herinrichting van de weg mogelijk gecombineerd worden met het creëren van mogelijkheden voor waterberging (door langs de weg gebieden te creëren waar bij hoge regen val water kan blijven staan en kan infiltreren). Het creëren van waterberging is (onderdeel van) een gebiedsdoel, namelijk "de instandhouding of herstel van een veerkrachtig watersysteem." Als tracé A wel die mogelijkheden biedt en tracé B niet, dan is dus de keuze voor tracé A een kans om dit gebiedsdoel te realiseren.

Met gebiedsontwikkelingskansen wordt niet bedoeld: de kans om ongewenste effecten van de herinrichting van de N 340 te verminderen.

Het optreden van effecten ten gevolge van de herinrichting van de weg (bijvoorbeeld het optreden van meer geluidsoverlast) wordt behandeld in het Milieu Effect Rapport (hoofdrapport). Daarin wordt ook behandeld op welke manier die effecten eventueel kunnen worden verminderd.

De voorliggende notitie Kansen in Beeld concentreert zich niet op effecten, maar op gebiedsdoelen. En bekijkt welke gebiedsdoelen als gevolg van de herinrichting (beter) gerealiseerd kunnen worden.

Kansen zijn verwachtingen, prognoses. Het zijn potentiële ontwikkelingen, die zouden kunnen optreden, maar die ook van andere factoren afhankelijk zijn.

Kansen zijn ook subjectief. Wat de één ziet als kans, beschouwt een ander juist als een bedreiging. Niet zelden kunnen ontwikkelingen gezien worden als kans en tegelijkertijd als bedreiging.

In deze notitie zijn de kansen benoemd die samenhangen met een tracé keuze.

Bedreigingen als gevolg van een bepaalde tracékeuze zijn zoveel mogelijk geformuleerd als kansen die ontstaan als gekozen wordt voor een ander tracé.

1.4 **Bepalen van gebiedsontwikkelingskansen**

De gebiedsontwikkelingskansen zijn in drie stappen bepaald. Eerst zijn de gebiedsdoelen geïntariseerd aan de hand van (al of niet vastgestelde) beleidsdocumenten. Op basis van deze bronnen is een lijst van gebiedsdoelen opgesteld (zie bijlage 1). Vervolgens is het studiegebied in verschillende deelgebieden opgedeeld, vanuit de gedachte dat gebiedsdoelen niet overal even belangrijk zijn. Kansen zijn dan vooral de mogelijkheden om de gebiedsdoelen te kunnen realiseren die voor dat gebied vooral van belang zijn.

Deelgebieden definiëren we hier als gebieden waarbinnen één of meer gebiedskenmerken of gebiedsopgaven dominant zijn en die zich duidelijk onderscheiden van naastgelegen deelgebieden.

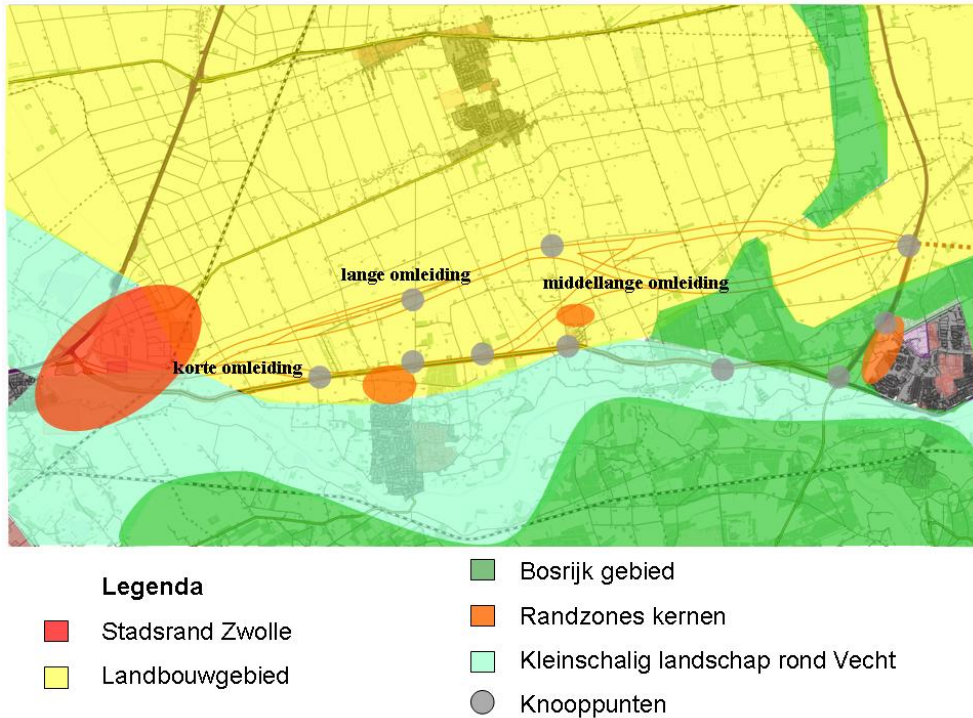
We onderscheiden 6 deelgebieden:

1. Stadsrand Zwolle;

³ Gebiedsdoelen zijn doelen, die uit (vastgestelde of niet vastgestelde) beleidsnota's komen

2. Landbouwgebied;
3. Kleinschalig landschap rond de Vecht;
4. Bosrijk gebied;
5. Randzones van kernen;
6. Knooppunten.

De grenzen van de gebieden zijn gebaseerd op het Streekplan.

Figuur 1: de deelgebieden

Tenslotte is ingeschat in hoeverre de keuze voor een bepaald tracé kansen biedt om de voor dat deelgebied belangrijke gebiedsdoelen te realiseren. De afweging is dus steeds: zal de keuze voor een bepaald tracé een kans opleveren om één of meer gebiedsdoelen te realiseren (bij dat tracé zelf of juist in het gebied, waar de weg dan niet komt).

In deze notitie zijn *niet* de effecten beschreven die ontstaan na de herinrichting van dat tracé, want dat wordt beschreven in het MER.

1.5 Opzet van deze notitie

In voorliggende rapportage worden de deelgebieden beschreven in Hoofdstuk 2. Per deelgebied wordt een omschrijving gegeven, een opsomming van de belangrijkste gebiedsdoelen en een beschrijving van de kansen als gevolg van een tracé keuze.

In hoofdstuk 3 worden de kansen per tracé samengevat.

Bijlage 1 geeft een overzicht van de gebiedsdoelen.

2 *Deelgebieden*

Om de effecten van tracékeuzes voor de N 340 op het studiegebied te kunnen beoordelen is het gebied opgedeeld in vijf deelgebieden. In dit hoofdstuk geven wij een beschrijving van deze deelgebieden, waarbij ook ingaan op de gebiedsdoelen die voor het betreffende deelgebied vooral van belang zijn.

2.1 *Stadsrandzone Zwolle*

Omschrijving

Dit is het deelgebied dat vooral gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van Zwolle. Het omvat het zoekgebied voor uitbreiding van Hessenpoort, een mogelijk toekomstige opwaardering van de spoorlijn Zwolle-Meppel en het gebied waar de toekomstige wijk Vechtpoort is gepland. De spoorlijn Zwolle-Meppel vormt min of meer de grens van het deelgebied.

Gebiedsdoelen

In dit deelgebied zijn vooral gebiedsdoelen belangrijk, die te maken hebben met wonen, werken en leefbaarheid, maar ook doelen op het gebied van landschap en water:

- opvang van regionale bedrijvigheid;
- concentratie van verstedelijking in de steden;
- kwalitatieve groei van bedrijventerreinen;
- versterking natuur, landschap, recreatie (gemengd landelijk gebied in Vechtkorridor);
- ontzien van gebieden met hoge natuur- en landschapswaarden;
- relatie tussen economische groei en milieubelasting verder doorbreken;
- zorgvuldige ontwikkeling van de overgang stad-groene ruimte;
- behouden en versterken van de aanwezige natuurlijke, landschappelijke, recreatieve en cultuurhistorische waarden kwaliteiten en aantrekkelijkheid van het Vechtdal;
- instandhouding of herstel van een veerkrachtig watersysteem;
- bescherming tegen overstroming en wateroverlast.

Effecten van tracé keuze

In dit deelgebied is een keuze tussen twee trace's aan de orde: het bestaand tracé en de korte omleiding.

De korte omleiding onderscheidt zich voor wat betreft de bovenstaande gebiedsdoelen van het bestaand tracé doordat het de mogelijkheid biedt om ruimte te creëren voor de Vecht, daarmee doelen mogelijk makend op het gebied van water, natuur, landschap en recreatie.

De korte omleiding lijkt ook iets meer kans te bieden op een zorgvuldige overgang van stad en groene ruimte. Immers, de weg ligt dan dichterbij tegen het bedrijventerrein Hessenpoort en er ontstaat meer ruimte om een zorgvuldige overgang te creëren tussen de bebouwde omgeving (Hessenpoort, Berkum, Vechtpoort) en de natuurlijke omgeving (Vechtdal en uiterwaarden).

Bij de keuze van de korte omleiding zou (op termijn) een verdere uitbreiding van het bedrijventerrein ten oosten van de spoorlijn grenzend aan Hessenpoort, kunnen plaatsvinden,

hoewel op dit moment geen plannen daarvoor bestaan. Dit is niet in lijn met een gebiedsdoel, integendeel, het gebiedsdoel op het vlak van werken probeert juist bedrijventerreinen te herstructureren en kwantitatieve groei te vermijden, maar toch niet denkbeeldig. In dat opzicht is dus het vasthouden aan het huidige tracé als een kans te beschouwen. Het bestaand tracé behoudt ook meer landbouwgebied en kan ook wat om die reden als kans beschouwd worden.

2.2 Landbouwgebied Dalfsen -Ommen

Omschrijving

Dit deelgebied wordt gekenmerkt door de dominante rol van de landbouw. Het is een goed verkaveld, productief gebied (vooral melkveehouderij en enkele intensieve veehouderijen), waar relatief veel bedrijfsopvolgers te vinden zijn – dus een gebied met toekomstperspectief als landbouwgebied.

Het is ook een gebied, waar van een sterke sociale cohesie sprake is.

Aan het veenkoloniale landschap ten zuiden van Nieuwleusen is cultuurhistorisch van belang, omdat hier het oorspronkelijke karakter van het veenkoloniale landschap bewaard is gebleven.

Landschappelijk wordt het vooral beleefd als een wijds en relatief open landschap, waarbij aan de ene kant met uitgestrekte weilanden, aan de andere kant met veel singels, waardoor het landschap soms zelfs een bosachtig aanzien heeft.

Gebiedsdoelen

In dit deelgebied zijn vooral gebiedsdoelen belangrijk, die te maken hebben met het landelijk karakter en de landbouw:

- herstel en behoud open landschappen;
- optimale agrarische structuur;
- perspectiefvolle landbouw;
- bescherming drinkwatergebied;
- sociale klimaat en de sociale cohesie op het platteland op peil houden;
- duurzame plattelandseconomie;
- goede gronden behouden voor de landbouw.

Effecten van tracé keuze

In dit deelgebied is een keuze tussen drie tracés aan de orde: het bestaande tracé, de middellange omleiding en de lange omleiding.

De tracékeuze zal effect hebben op meerdere gebiedsdoelen in het deelgebied.

De middellange en de lange omleiding betekenen een extra doorsnijding van het gebied en daarmee ook een doorsnijding een aantal boerenbedrijven, van landbouwroutes, verkavelingsstructuur en sociale cohesie. Dit geldt uiteraard nog sterker voor de lange omleiding dan voor de middellange omleiding.

Het handhaven van de N 340 op het bestaande tracé kan dan als een kans gezien worden om de bovengenoemde gebiedsdoelen te realiseren.

Als voor de (middel)lange omleiding wordt gekozen ontstaan ook kansen. Daardoor kan namelijk de bestaande weg worden afgewaardeerd. Het afwaarderen van de bestaande weg biedt een kans voor verbetering van de leefbaarheid in de kernen Ankum, Dalfsen en Oudleusen en biedt ook kansen voor het verbeteren van de toegang van Oudleusen tot het kleinschalig landschap rond de Vecht.

In geval voor een (middel)lange omleiding gekozen zou worden zou de bestaande weg waarschijnlijk worden afgewaardeerd tot een 60 km/uur weg. De verkeersmodel-berekeningen laten zien, dat er vooral in het midden segment te veel plaatselijk verkeer is (auto, landbouwvoertuigen, fietsers) om de weg nog verder af te waarderen (tot een 30 km/uur weg of een "karrespoor". Wat betreft de bereikbaarheid van landbouw- en andere bedrijven lijkt er niet veel verschil te zijn tussen bestaand en (middel)lang tracé.

2.3 Vecht en besloten, kleinschalig landschap rond de Vecht

Omschrijving

De Vecht was vroeger een sterk meanderende rivier die vaak van loop veranderde en als gevolg daarvan een zeer afwisselend landschap heeft gecreëerd. Het Vechtdal is in het streekplan aangeduid als waardevol historisch landschap. Het gebied is landschappelijk zeer waardevol vanwege de diversiteit aan landschappelijke elementen: essen, eenmangesjes, landgoederen, havezaten, buitenplaatsen, beplantingselementen, singels, laanbeplanting, kleinschalig microreliëf etc. Dit gehele gebied is dan ook aangeduid als GEA-object én als Belvédèregebied en is dus aangeduid als 'statusgebied aardkunde' en 'statusgebied cultuurhistorie'. De meer beboste delen maken deel uit van het Natura 2000 gebied Vecht en Beneden Regge en maken ook onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

Tussen de noordzijde van Dalfsen en Oudleusen, gelegen langs de N 340, komen enkele kleinere boscomplexen voor, welke beeldbepalend zijn binnen het verder nagenoeg open landschap. Deze zijn door de aanwezige natuurwaarden ook als waardevolle gebieden aan te merken.

Gebiedsdoelen

In dit deelgebied zijn vooral de gebiedsdoelen relevant, die te maken hebben met water, natuur, landschap en cultuurhistorie:

- Water meer leidend voor ruimtelijke ontwikkeling;
- Bescherming tegen overstroming en wateroverlast. Waterveiligheid en beperking wateroverlast topprioriteit;
- Ontwikkelingsperspectief groen-blauwe hoofdstructuur en verdere integratie wateropgave en natuurontwikkeling;
- vergroten van het natuurlijke karakter van het riviersysteem Vecht;
- behoud en herstel kleinschalige landschappen;
- behoud en herstel van bijzondere of historische landschappen;
- versterken van gebieden met natuurwaarden buiten de provinciale ecologische hoofdstructuur;
- behoud en ontwikkeling van de grote variatie aan karakteristieke aardkundige waarden, aandacht voor archeologische en aardkundige waarden;
- behoud en ontwikkeling van archeologie en monumenten;
- streven naar een vitaal platteland en leefbaarheid van kleine kernen.

Effecten van tracé keuze

In dit deelgebied zijn alle tracés aan de orde: aan de westelijke kant is er de keuze tussen de korte omleiding en het bestaand tracé, in het middendeel tussen bestaand tracé en de lange omleiding en aan de oostkant tussen bestaand tracé, lange en middellange omleiding.

Aan de westkant kan duidelijk gesproken worden van een kans. Omdat daar de ruimte voor de Vecht door de huidige Hessenweg sterk beperkt wordt, biedt de korte omleiding de kans om extra ruimte te scheppen voor de Vecht (integreren van natuuropgave en water, waterveiligheid) en voor versterking van het kleinschalige landschap en de cultuurhistorische en aardkundige waarden daar – in combinatie met het afwaarderen van de Hessenweg.

Aan de oostkant, waar ook de N 340 dicht bij de Vecht komt, betekent een nieuw tracé een kans voor het behoud van de zandduinen en natuurgebied (Oudleuser Maan), die daar langs het bestaande tracé te vinden zijn. Ook biedt het meer mogelijkheden voor Oudleusen: ruimte om de geplande uitbreidingsplannen te realiseren (het middellange tracé zou dit belemmeren) en mogelijkheden om meer aansluiting te zoeken bij (recreatie in) het Vechtdal. Dit zijn kansen voor het gebiedsdoel "streven naar een vitaal platteland en leefbaarheid van kleine kernen".

In het middendeel, waar de keuze gaat tussen lange omleiding of bestaand tracé, is het effect van een tracékeuze voor de gebiedsdoelen veel minder groot, omdat daar de Hessenweg relatief weinig beperkingen oplegt aan de Vecht en aan het kleinschalige landschap.

2.4 Bosrijk gebied en kleinschalig landschap Varsen – Witharen e.o

Omschrijving

Het zuidoostelijk en noordoostelijk deel van het studiegebied is een bosrijk deelgebied met veel afwisseling. Het karakter van dit gebied wordt bepaald door een onregelmatig patroon van bossen en open stukken landbouwgrond met enkele bijzondere elementen zoals belten, zandverstuivingen en stukjes heide, kronkelige wegen en zandpaden en een onregelmatig kavelpatroon. Het gebied kent zichtbare hoogteverschillen (glooiende elementen als belten en essen, elementen van het Vechtdal) en heeft een kleinschalig karakter.

Het gebied gelegen tussen Oudleusen en Ommen maakt onderdeel uit van de provinciale Ecologische Hoofdstructuur (een kruispunt van ecologische verbindingen) en bevat een aantal bos- en natuurgebieden, gelegen op land- en stuifduinen, de Zandbelten en de Vlierbelten. Het gebied kent veel microreliëf, is voornamelijk beplant met naalddhout en kent een rationele verkaveling. Als geheel wordt dit gebied beschouwd als landschappelijk en ecologisch waardevol. In het deelgebied bevindt zich het drinkwaterwingebied Witharen.

Aangrenzend aan dit gebied is naar het noorden toe de vorming van een robuuste ecologische verbinding voorzien die de Holterberg moet verbinden met het Drents plateau. Deze verbinding omvat het bosgebied Vlierbelten, het natuurgebied Varsenerveld, en het landbouwgebied met bouselementen rond de buurtschap Witharen, dat opvalt door zijn kleinschalig karakter tussen de rechtlijnige verkaveling van het omringende gebied.

Gebiedsdoelen

In dit deelgebied zijn vooral de gebiedsdoelen belangrijk die te maken hebben met natuur en landschap:

- Versterken en ontwikkelen van een samenhangend stelsel van bos- en natuurgebieden (EHS);
- Versterken van gebieden met natuurwaarden buiten de provinciale EHS;
- Bescherming van aandachtsoorten;
- Barrièrewerking bij bestaande en nieuwe infrastructuur opheffen;
- Herstel en behoud van de kleinschalige landschappen;
- Streven naar een vitaal platteland en leefbaarheid kleine kernen;
- Het verbeteren en reguleren van het bestaande recreatieve aanbod.

Effecten van tracé keuze

In dit deelgebied is de keuze tussen drie tracés aan de orde: tussen bestaand tracé, de middellange omleiding en de lange omleiding.

De keuze voor het bestaande tracé biedt vooral kansen voor gebiedsdoelen op het thema ecologie, landschap en recreatie: geen extra doorsnijding van het natuurgebied (EHS), of van oude kleinschalige landschappen als de omgeving van Witharen en behoud van recreatieve mogelijkheden gekoppeld aan de robuuste verbindingzone. De nieuwe doorsnijding zou ook een nadelige invloed kunnen hebben op kwelstromen, en daarmee op aandachtsoorten en –habitats.

Daarentegen kan de keuze voor de (middel)lange omleiding ook gezien worden als een kans voor ecologie en landschap ten zuiden van het bestaand tracé. Daarvoor is het wel noodzakelijk, dat het bestaande tracé wordt afgewaardeerd tot een 30 km/uur weg en het nieuwe tracé van voldoende faunapassages wordt voorzien. In dat geval zal immers de lengte van de doorsnijding door de N 340 en de barrièrewerking beduidend minder zijn dan in de huidige situatie. Verkeersberekeningen moeten uitwijzen of de afwaardering tot een 30 km/uur weg op dit segment mogelijk is.

2.5 **Randzones kernen**

Omschrijving

De randzones van kernen ondervinden duidelijke invloed van de betreffende kern en zijn dus deelgebieden, waar gebiedsdoelen op het vlak van wonen en werken belangrijk zijn, maar ook gebiedsdoelen op het vlak van recreatie en landschap.

Deze deelgebiedjes zijn minder homogeen dan de andere deelgebieden, maar wordt hier toch onderscheiden, omdat de tracé keuze mogelijk tot nadere ontwikkelingen in die zones kunnen leiden. We onderscheiden een deelgebiedje ten noorden van Dalfsen, ten noorden van Oudleusen en ten westen van Ommen.

De randzones bij Dalfsen en Oudleusen bevinden zich in het landbouwgebied, de randzone bij Ommen is deel van het natuurgebied rondom Ommen, kent ook clusters bebouwing en recreatiebedrijven en bevindt zich bij het knooppunt van noord-zuid (N48) en oost-west (N 340, rondweg Ommen) autoverkeer. In alle drie de randzones zou door de keuze van een tracé planologische ruimte kunnen ontstaan voor uitbreiding van de kern (gebiedsdoelen op het gebied van leefbaarheid).

Gebiedsdoelen

Het deelgebied heeft enerzijds te maken met gebiedsdoelen op het gebied van bereikbaarheid, wonen en werken en anderzijds met gebiedsdoelen gerelateerd aan natuur:

- verbeteren en reguleren van het bestaande recreatieve aanbod;
- zorgvuldige overgang van de overgang stad-groene ruimte;
- een zo goed mogelijk niveau van voorzieningen door functiedifferentiatie van kernen buiten de steden;
- Versterken van gebieden met natuurwaarden buiten de pEHS;
- barrièrewerking bij bestaande en nieuwe infrastructuur opheffen;
- bescherming van aandachtsoorten.

Effecten van tracé keuze

In dit deelgebied is de keuze tussen het bestaand tracé en de (middel)lange omleiding aan de orde. De keuze voor de lange omleiding kan gezien worden als een kans om de vitaliteit van de kernen Ankum, Dalfsen en Ommen te versterken. Immers, dan ontstaat planologische ruimte om Dalfsen in noordelijke richting en Ommen in westelijke richting uit te breiden. Bij de middellange omleiding geldt dit alleen voor Ommen. De middellange omleiding belemmert daarnaast voor Oudleusen de uitbreidingsplannen in noordelijke richting. Die mogelijkheid (kans) is er wel bij de keuze voor de lange omleiding of het bestaand tracé.

Voor Ommen is de keuze voor het bestaand tracé het minst gunstig in het licht van mogelijke toekomstige uitbreiding.

2.6 **Knooppunten**

Omschrijving

Met "knooppunten" wordt hier de omgeving bedoeld van punten, waar verkeersstromen elkaar kruisen. De ervaring leert, dat bij dergelijke kruisingen vaak op termijn ruimtelijke ontwikkelingen ontstaan.

Bij de herinrichting van de N 340 worden een aantal bestaande gelijkvloerse kruisingen opgeheven, waardoor de overige kruisingen zich als knooppunt zouden kunnen gaan ontwikkelen. In het studiegebied kunnen we zo 10 potentiële knooppunten onderscheiden.⁴

⁴ Dit is een aanname. Pas bij de vaststelling van de inrichtingsvariant zal er een beslissing worden genomen over het aantal, plaats en inrichting van de (on)gelijkvloerse kruisingen.

Gebiedsdoelen

De knooppunten zelf vormen geen gebied. Van belang is in welk gebied zij zich bevinden en of de ruimtelijke ontwikkelingen de doelen van dat gebied beïnvloeden.

Van de 10 knooppunten liggen er vijf in het landbouwgebied, vier liggen er bij een kern (bij Dalfsen, bij Oudleusen en twee bij Ommen) en één ligt er in het kleinschalige landschap rond de Vecht.

Effecten van tracé keuze

Bij een keuze voor de korte, de middellange of de lange omleiding ontstaan de knooppunten in het landbouwgebied. In het landbouwgebied zijn (rode) ruimtelijke ontwikkelingen bij de knooppunten niet gewenst om dat ze strijdig zijn met gebiedsdoelen als behoud van open landschap, behoud optimale agrarische structuur en behoud van goede gronden voor de landbouw.

Wanneer voor het bestaand tracé wordt gekozen ontstaan een aantal knooppunten bij kernen (Dalfsen, Oudleusen, Ommen) en ook een aantal andere knooppunten (bij de Ankumerdijk en bij de Stouweweg). Ontwikkelingen rond de eerste kunnen beschouwd worden als kansen voor gebiedsdoelen op het vlak van wonen, werken en leefbaarheid (vitaliteit kernen). Ontwikkelingen rond de andere knooppunten zijn minder gewenst, omdat ze strijdig zijn met gebiedsdoelen op het vlak van landschap en cultuurhistorie.

3 *Samenvatting kansen*

De bovenbeschreven kansen voor gebiedsontwikkeling worden hieronder nogmaals samengevat. Dit levert het volgende beeld op:

Westelijk segment (Zwolle – Ankumerdijk)

Bestaand tracé

Kans: behoud landbouwgebied (tegengaan van geleidelijk uitbreidende verstedelijking)

Kans: uitvoeren locatiebeleid bedrijventerreinen (concentratie van bedrijvigheid)

Korte omleiding:

Kans: ruimte voor de Vecht, versterking van kleinschalig landschap

Kans: goede overgang stad-groene ruimte

Middensegment: (Ankumerdijk – Oudleusen)

Bestaand tracé

Kans: realiseren gebiedsdoelen landbouw, landschap, natuur, water (vermijden doorsnijding en ontstaan knooppunten)

Middellange omleiding:

Kans: uitbreiding Ommen (vitaliteit kernen)

Lange omleiding:

Kans: herstel leefbaarheid kernen Ankum, Dalfsen, Oudleusen

Kans: uitbreiding Dalfsen en Ommen (vitaliteit kernen)

Oostelijk segment: (Oudleusen – Ommen)

Bestaand tracé

Kans: behoud van archeologie (cultuurhistorie), ecologie, landschap, recreatie

Kans: uitbreidingsmogelijkheden Oudleusen (vitaliteit kernen)

Middellange omleiding:

Kans: uitbreidingsmogelijkheden Ommen

Lange omleiding:

Kans: uitbreidingsmogelijkheden Dalfsen, Ommen en Oudleusen

Bijlage 1: Gebiedsdoelen

Doelen gebaseerd op vastgestelde beleidsnota's

Aspect	Doel	Bron
Landschap	Herstel en behoud van de kleinschalige landschappen ⁵	Streekplan
	Herstel en behoud van de open landschappen ⁶	Streekplan
	Behoud openheid en verkavelingsstructuur in het open agrarische landschap ten noorden van Dalfsen en ten oosten van Zwolle	Plattelandvisie Dalfsen
	Herstel en behoud van de bijzondere of historische landschappen ⁷	Gebiedsperspectief NO Overijssel, Reconstructieplan
	Versterken van de ruimtelijke kwaliteit en het goede beheer van de open ruimte en het landschap	Gebiedsperspectief NO Overijssel
	Behouden en versterken van de aanwezige natuurlijke, landschappelijke kwaliteiten en de recreatieve en cultuurhistorische aantrekkelijkheid van het Vechtdal	Plattelandvisie Dalfsen
	Behoud van afwisseling in openheid en beslotenheid in gebied ten westen en oosten van Dalfsen	Plattelandvisie Dalfsen
Natuur	Behoud en ontwikkeling van kenmerkende waarden in Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	Natura 2000 concept-aanwijzingsbesluit, Reconstructieplan
	Versterken en ontwikkelen van een samenhangend stelsel van bos- en natuurgebieden (EHS) ⁸	3e Nota RO, Streekplan, Natuurgebiedsplan
	Vergroten van het natuurlijke karakter van het riviersysteem Vecht ⁹	Natuurgebiedsplan Overijssel, Programmaplan Ruimte voor de Vecht
	Versterken van de weidevogelstand in aangewezen weidevogel- en ganzengebieden ¹⁰	Streekplan, Provinciaal weidevogelbeleid
	Versterken van gebieden met natuurwaarden buiten de PEHS ¹¹	Streekplan Overijssel

⁵ Deze landschappen zijn in het streekplan op de kaart Karakteristieke waardevolle landschappen (tek.nr.00295525) weergegeven.

⁶ Deze landschappen zijn in het streekplan op de kaart Karakteristieke waardevolle landschappen (tek.nr.00295525) weergegeven.

⁷ Deze landschappen zijn in het streekplan op de kaart Historische landschappen (tek.nr. 01295030) weergegeven.

⁸ Een samenhangend stelsel van bos- en natuurgebieden wordt in dit geval gezien als de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). Hieronder vallen ook de robuuste verbindingzones en de provinciale ecologische verbindingzones.

⁹ De winterdijken vormen de grenzen voor het riviersysteem Vecht.

¹⁰ De weidevogel en ganzengebieden zijn weergegeven op de kaart Natuur Fauna. Het gebied in het noordwesten en het gebied ten zuiden van de huidige N 340 is weidevogelgebied. Het gebied ten noorden van de N 340 is ganzengebied. De begrenzing van het ganzengebied ten noorden van de N 340 staat echter ter discussie, doordat het gehele gebied waarschijnlijk niet meer als ganzengebied aangewezen zal worden. De verwachting is dat hierover eind 2008 meer duidelijkheid komt. Op basis van deze informatie kan echter gesteld worden dat mogelijke invloed op het ganzengebied niet van toepassing is.

Aspect	Doel	Bron
	Barrièrewerking bij bestaande en nieuwe infrastructuur opheffen ¹²	Streekplan Overijssel
	Bescherming van aandachtsoorten ¹³	Flora en Faunawet
Cultuur-historie	Behoud van de grote regionale variatie aan karakteristieke aardkundige verschijnselen ¹⁴	Streekplan, Reconstructieplan
	Behoud en ontwikkeling van archeologie en monumenten ¹⁵	Streekplan Overijssel
	Behoud en ontwikkeling bestaande landgoederen met een multifunctioneel karakter en met cultuurhistorische waarde ¹⁶	Streekplan Overijssel
Water	Bescherming (drink)watergebied ¹⁷	Beleidsplan Grondwater-bescherming Overijssel 2006, Reconstructieplan
	Instandhouding of herstel veerkrachtig watersysteem ¹⁸	Streekplan, Kader Richtlijn Water, "Afstromingsplan" Waterschap Groot Salland Ontwikkelingsperspectief NO Overijssel
	Waterbeheer afstemmen op functies (zoals landbouw, natuur, wonen)	Waterhuishoudingsplan 2000+
	Bescherming tegen overstroming en wateroverlast	Wateractieprogramma Overijssel, Waterbeleid 21 Structuurplan Zwolle 2020
	Het natuurlijke watersysteem zo min mogelijk beïnvloeden en het watersysteem zoveel mogelijk in zijn natuurlijke toestand terugbrengen	Structuurplan Zwolle 2020
	Benutten ruimtelijke kwaliteit water	Structuurplan Zwolle 2020
Bodem	Het koppelen van mogelijke bodemsanering aan ruimtelijke ontwikkelingen ¹⁹	3e Nationaal Milieubeleidsplan
	Het beperken van verontreinigingen van de bodem.	Wet Bodembescherming 2006

¹¹ De natuurwaarden buiten de PEHS zijn aangegeven op de kaart behorende bij het Natuurgebiedsplan van Overijssel en is op perceelsniveau weergegeven (<http://gisopenbaar.overijssel.nl/website/groenloket/groenloket.html>).

¹² Voorkomen van barrièrewerking betekent het beperken van faunaknelpunten voor de natuur (voorkomen faunaslachtoffers, voorkomen van doorsnijding van natuurgebieden, ontsnippering).

¹³ Als aandachtsoorten op basis van de Flora en Faunawet (FFW) zijn alleen de soorten geselecteerd, waarop de N 340 invloed zou kunnen hebben: wilde kievitsbloem, overige beschermde vaatplanten tabel 2 en 3 FFW, grutto, tureluur, veldleeuwerik, kerkuil, beschermde zoogdieren tabel 2 en 3 FFW, das, otter, alle beschermde amfibieën vissen en reptielen tabel 2 en 3 FFW, heikikker, rugstreepad, kamsalamander, vliegend hert, alle beschermde dagvlinders libellen en overige ongewervelden tabel 2 en 3 FFW

¹⁴ Karakteristieke aardkundige verschijnselen kunnen voorkomen in het gebied wat op de kaart Landschap en cultuurhistorie is aangegeven als 'gebieden met aardkundige waarden'. Van internationaal en nationaal belang is het Vechtdalgebied. Van provinciaal en regionaal belang is het gebied rondom de N 340 tussen Dalfsen en Ommen (o.a. de stuifduinen Zandbelten en Vlierbelten – GEA objecten).

¹⁵ Het historisch landschap, archeologie en bebouwde omgeving is volgens het streekplan te vinden in zone III (natuur, landschap, cultureel erfgoed, landbouw). Deze zone is te vinden op de kaart Landschap en Cultuurhistorie, en tevens op de Streekplankaart. Zoals op de kaart te zien is een klein deel van de gebieden met direct ten zuiden in het midden van het huidige tracé gelegen, en een groter deel aan de oostkant van het huidige tracé. Beide delen bestaan grotendeels uit bos. [verschil tussen zone III streekplankaart en kaart Landschap en cultuurhistorie, nu streekplankaart aangehouden] (<http://gisopenbaar.overijssel.nl/website/pdfviewer/06295239/index.htm>).

¹⁶ Landgoederen met een multifunctioneel karakter en cultuurhistorische waarde zijn weergegeven op de kaart Landschap en Cultuurhistorie van de Omgevingsinventarisatie.

¹⁷ Grootschalige woningbouw en aanleg van nieuwe industrieterreinen worden zoveel mogelijk uit de omgeving van een drinkwaterwinning geweerd, ook worden in zo'n gebied zo weinig mogelijk wegen aangelegd.

¹⁸ Zo natuurlijk mogelijk watersysteem opdat oppervlakte water zo lang mogelijk in gebied wordt vastgehouden en grondwaterstromen niet veranderen hoeven

¹⁹ Bodemsaneringsproblematiek vóór 2023 gesaneerd dan wel beheersbaar maken.

Aspect	Doel	Bron
Recreatie	Het vergroten van het toeristisch/ recreatieve aanbod	Struinen door de tuinen, Reconstructieplan
	Het verbeteren en reguleren van het bestaande aanbod	Struinen door de tuinen
	Recreatieve ontwikkelingen verbinden aan het versterken van kernkwaliteiten van het gebied	Plattelandsvisie Dalfsen
Wonen	Concentratie van verstedelijking in de steden, plattelandskernen alleen uitbreiding voor lokale behoefte	Streekplan
	Ontwikkeling van stedelijk gebied ruimtelijk langs corridors (zoals A1)	Streekplan
	Een zo goed mogelijk niveau van voorzieningen door functiedifferentiatie van kernen buiten de steden ²⁰	Streekplan
	Ontzien van gebieden met hoge natuur- en landschapswaarden	Streekplan
	Zorgvuldige ontwikkeling van de overgang stad -groene ruimte ²¹	Streekplan, Plan Vechtcorridor Zwolle
	Herontwikkeling spoorzone	Structuurplan Zwolle 2020
Werken	Versterking groene vingers Zwolle	Structuurplan Zwolle 2020
	Uitvoeren locatiebeleid ²² en differentiatie van bedrijventerreinen ²³	Streekplan
Landbouw	Ontwikkeling van nieuwe kantoorlocaties en publiekstrekkende voorzieningen in streekcentra	Streekplan
	Ruimte behouden voor bestaande bedrijfsmatige agrarische bedrijven.	Plattelandsvisie Dalfsen
	Ruimte voor intensieve veehouderij in en buiten LOG's ²⁴	Reconstructieplan
	Inzetten op verbreding met niet-agrarische neventakken mogelijk, maar onder voorwaarden	Plattelandsvisie Dalfsen
	Optimale agrarische structuur	Landinrichtingsplan
	Perspectiefvolle landbouw	Ontwikkelingsperspectief NO Overijssel
	Agrarisch kerngebied: via ruimtelijke kaders bedrijven de mogelijkheid geven om in te spelen op marktkansen (toekomstperspectief en landschapsbeheer) ²⁵	Structuurplan Zwolle 2020
Inzetten op verbreding in kleinschalige landschappen, uitbreiding en schaalvergroting in ontginningsgebieden	Plattelandsvisie Dalfsen	
Leefbaarheid	Het sociale klimaat, sociale cohesie en de lokale functie van de kleine kernen op het platteland op peil houden via een geïntegreerde, gebiedsgerichte beleidsinzet	Streekplan, Ontwikkelingsperspectief NO Overijssel
	Vitaal platteland en leefbaarheid kleine kernen	Reconstructieplan Ontwikkelingsperspectief NO Overijssel
	Duurzame plattelandseconomie, inclusief verbreding ²⁶	Streekplan Ontwikkelingsperspectief NO Overijssel

²⁰ Per kern is vastgelegd welk voorzieningenniveau passend is

²¹ Bij de overgang stad – groene ruimte ligt het accent op het versterken van de functie voor de stad en haar bewoners

²² Locatiebeleid houdt in dat bedrijven met veel mobiliteit bij de snelweg worden geplaatst, en bedrijven met veel personenverplaatsingen nabij OV en fietsroutes.

²³ Voor elk type bedrijf een bedrijventerrein

²⁴ Intensieve veehouderij op de juiste plek

²⁵ Dit betreft het gebied aan de oostzijde van de spoorlijn binnen de grenzen van de gemeente Zwolle en ten noorden van het Vechtdal

Aspect	Doel	Bron
	Relatie tussen economische groei en milieubelasting wordt verder doorbroken	Streekplan
	Vergroten identiteit en gebruiksmogelijkheden van de GroenBlauwe Stad door versterking en uitbouw van het structuurgroen in relatie tot versterking van het Natuurlandschap en het Gemengd Landelijk Gebied ²⁷	Structuurplan Zwolle 2020
	Verbetering leefbaarheid door versterking plattelandseconomie en ruimtelijke kwaliteit	Plattelandvisie Dalfsen
	Behoud bereikbaarheid van relevante voorzieningen voor het auto- en vrachtverkeer.	Plattelandvisie Dalfsen

Aanvullende doelen gebaseerd op niet-vastgestelde plannen

De meeste nog niet vastgestelde plannen streven dezelfde doelen na als de wel al vastgestelde plannen. Aanvullend kunnen genoemd worden:

Aspect	Doel	Bron
Natuur	Ontwikkelingsperspectief groen-blauwe hoofdstructuur en verdere integratie wateropgave en natuurontwikkeling	Omgevingsvisie ²⁸
Water	Water meer leidend voor ruimtelijke ontwikkeling	Omgevingsvisie
	Waterveiligheid en beperking wateroverlast topprioriteit	Omgevingsvisie
	Uitbreiden waterwinning	Vitens
Recreatie	Zonering van toerisme en recreatie	Programmaplan Ruimte voor de Vecht ²⁴
	Evenwicht bewaren tussen rust en drukte	Programmaplan Ruimte voor de Vecht
Landschap	Het duurzaam ontwikkelen, versterken en behouden van recreatiemogelijkheden ten behoeve van inwoners, bezoekers en bedrijven die afhankelijk zijn van toerisme	Concept gebiedsvisie Witharen ²⁹
	Geen uitbreiding van dagrecreatie in Varsen-noord	Varsen met kwaliteit ²⁹
	Sterker accent op gebiedskenmerken en streekeigen identiteit en diversiteit	Omgevingsvisie
	Kwaliteitsimpuls groene omgeving (groei van bedrijvigheid onder voorwaarde van investering in omgevingskwaliteit)	Omgevingsvisie
Werken	Het duurzaam behouden, versterken en ontwikkelen van natuurterreinen en landschapselementen	Concept gebiedsvisie Witharen
	Herkenbaar houden van verschil in oude en nieuwe landschap	Varsen met kwaliteit
	Inzetten op herstructureren van bedrijventerreinen, daarnaast alleen nog kwalitatieve groei/ruimte	Statenvoorstel Provincie Overijssel juni 2008
Landbouw	Goede gronden behouden voor de landbouw	Programmaplan Ruimte voor de Vecht
	Ontwikkeling en vernieuwing van de landbouw	Concept gebiedsvisie Witharen
	Bestaande bedrijven trachten te behouden	Varsen met kwaliteit
Energie	Verhoging taakstelling windenergie naar 80 MW, actieve	Omgevingsvisie

²⁶ Bevorderen kwaliteitslandbouw en plattelandstoerisme

²⁷ Natuurlandschap: uiterwaarden IJssel; gemengd landelijk gebied: binnendijks langs de IJssel en tussen de IJssel en Hessenpoort gelegen

²⁸ Beleidsplan in voorbereiding

²⁹ Visie opgesteld door bewoners

Aspect	Doel	Bron
	opstelling t.a.v. realisatie	
Bereikbaarheid	Keuze voor hoofdstructuur waar doorstroming gegarandeerd wordt, en wegen daarbuiten met primaat bij leefkwaliteit en inpassing	Omgevingsvisie
	Meer aandacht voor fiets: voorzieningen en fietssnelwegen	Omgevingsvisie
	Bestaande afslagen van de weg behouden, zodat woningen en bedrijven niet geïsoleerd raken	Varsen met kwaliteit
Ondergrond	Ondergrond vroegtijdig afwegen bij ruimtelijke planvorming	Omgevingsvisie
	Aandacht voor archeologische en aardkundige waarden	Omgevingsvisie
Leefbaarheid	Behouden, versterken en ontwikkelen van de sociale samenhang	Concept gebiedsvisie Witharen
Milieu	Handhaven en verbeteren van milieukwaliteit (kwaliteit grond- en oppervlaktewater, lucht en geluid, bodem, donkerte)	Concept gebiedsvisie Witharen

